

“స్వర్గంలోనే” గర్వంగా అన్నాడు క్షేమారావు.

“అదెట్లా సాధ్యం? రాత్రి పూట బోళ్లని దోపిచ్చి చంపేవాడివి. వీమల మందు తీసుకెళ్ళి గడులనిండా చల్లేవాడివి. ఎందరికో ఆశ చూపించి మోసం చేసి డబ్బు సంపాదించే వాడివి. ప్రతి వాడితో వాదించి వివరకు తన్ను లాటేలతో, దొప్పీ కేసులతో తీరిక లేకుండా తిరుగుతుండేవాడివి. తాగుడు అలవాటు కూడా వుందిగా. ఓసారి తాగే గ్లాసుతో ఒకడి ముక్కు మీద గుద్దావు కూడా. మీ బంధువులందరికీ పోరంబోకు స్థలాల పట్టాలు ఇప్పించావు కూడా... ఇవన్నీ సాపాతే కదా. ఇంత చరిత్ర పెట్టుకుని స్వర్గానికెలా వెళ్లావు?” అడిగాడు రాజారావు.

“నరకంలో వుంచితే నేనూరుకుంటూ నేనుటి? డబ్బాయించి స్వర్గానికెళ్లాను!” క్షేమారావు మీసం తిప్పాడు.

“అదెలా?”

“మొదట తీసుకెళ్లటం నరకానికే తీసుకెళ్ళారు. నాలోపాలు చాలామంది వున్నారు— వివిధ రాష్ట్రాలు, వివిధ దేశాలనుంచి వచ్చారు. అసలక్కడ నిలబడ్డానికి కూడా చోటు లేదు. ప్రతివాడి కేసు యమధర్మరాజు విని శిక్షలు వేసేదాకా, అక్కడ పడిగావులు పడాల్సిందే. ఇంకా చూడాలి కేసులు లక్షలమీద వున్నాయి. శిక్షలు వడ్డవాళ్లకే అక్కడ గదులు ఇస్తారు. మరి వాళ్ళు శిక్షలు అనుభవించటానికి చోటు కావాలి కదా. మిగతా వాళ్లని పెద్ద మైదానంలో పడేస్తారు. అక్కడ విపరీత మైన చలి. విపరీతమైన ఎండ. విపరీతమైన వర్షం, పైగా విపరీతమైన ఆకలి. నరకమంటే అదేనన్నమాట. ఇక్కడ సుఖంగా బ్రతికినవాళ్ళి కదా, అక్కడి వాలావరణం నాకేమాత్రం నచ్చలేదు. ముందు అక్కడ ఆఫీసులు పనిచేసే విధానం తెలుసుకున్నాను. చిత్రగుప్తుడు అక్కడ పెద్ద అధికారి. అతను ఎంత చెప్పే అంత. చాలా న్యాయంగా వుంటాడట. అతనికి విసుగెత్తి ‘నేను పదవి విరమణ చేస్తాను, ఇప్పటికీ యాభై ఎనిమిది కోట్ల కోట్ల సంపత్తురాలు చేసాను— ఇక నేను చేయలేను, మరొకర్ని చూసుకొండి’ అని. యమ ధర్మరాజు పాపోయాడట. అందుకు యముడు నచ్చి, ‘ఈ విశ్వంలో మనిద్దరి ఉద్యోగాలే పదవి విరమణ చెయ్యటానికి వీలులేనివి’ అన్నాడట. ఇప్పటికీ పాపం చిత్రగుప్తుడు ఆ రూలూ ఈ రూలు కోసం వెదుకుతూనే వున్నాడట— పదవి విరమణ కోసం.

సరే, ఎక్కువ సాపాలు చేసిన వాళ్లని శిక్షగా అక్కడ ఆఫీసుల్లో పని చేయమంటారట. జీతం తక్కువ. లంచాలుండవు. అబ్బ! అది, ప్రత్యక్ష నరకం అనుకో... అక్కడ కాసేపు తిరిగిన తర్వాత ఓ గదిలో వార్తా పత్రికలు కనపడ్డాయి. మన పత్రికల్లో వా ఫోటో వేసి

వుంది. క్షేమారావు ఫలానా తారీకున స్వర్గస్తులయ్యారు అని రాసివుంది. వెంటనే నాకో ఆలోచన వచ్చింది. గబగబా ఆ పేపర్లు తీసుకుని అక్కడే వున్న ఓ గుమస్తా దగ్గరి కెళ్లాను.

“ఏమయ్యా, వేసిక్కడికి ఎట్లా వచ్చాను?” అని డబ్బాయించాను. అది నరకం కదా, అక్కడ పని చేసే వాళ్లందరూ, బయటవాడెవరైనా సరే వాడికి భయపడాల్సిందే.

ఆ గుమస్తా పటికిపోతూ “అయ్యా, తమరు బస్సు ప్రమాదంలో వచ్చారు” అన్నాడు.

“ఆ బస్సు ప్రమాదంలో ఎంతమంది ఇక్కడికి వచ్చాం?” మళ్ళీ దబాయించాను.

“ముప్పయి మంది వచ్చారు” అన్నాడు.

“అవునా! మరి పేపర్లో ‘ముగ్గురు మరణం...’ అని రాస్తోంది?” మళ్ళీ దబాయించాను. దబాయించటం మొదలెడతే అదే పనిగా దబాయిస్తూ వుండాలి.

“నిజమే! పేపర్లో ముగ్గురికి మరణం వుంది. దాని తాలుకు ఇక్కడికి వచ్చిన వారి సంఖ్య ముప్పయి. అదే ‘టాలీ’ కాక చస్తున్నాం. అన్నీ ఇట్లాంటి కేసులే. ఇక్కడేమా పేపర్లో వార్తలు చదివి గదులు కడతారు. వచ్చిన వాళ్లకు సరిపోవు... చస్తున్నాం అనుకోండి” అన్నాడు గుమస్తా.

“ఈ పరిస్థితుల్లో మీరేం చేస్తారు?” అడిగాను దబాయించి.

“ముందు మేం పేపర్లో వచ్చిన వార్తల్నే పరిగణలోకి తీసుకుంటాం. అంటే ముందు వచ్చిన ముగ్గురు కేసులు విచారణకు వంపుతాం. మిగతా ఇరవై ఏడుమందిని అట్లా పదిలివేస్తాం, అంకెలు లాటి అయ్యేదాకా.”

“ముందు వచ్చిన ముగ్గురిలో నా పేరు వుందో లేదో చూడు” అడిగాను దబాయించి.

అతను ఓ చిట్టాచూసి “మీది ముప్పయ్యో నెంబరు” అన్నాడు.

“హూ జాగ్రత్తగా పని చేసుకో” అని దబాయించి బయట కొచ్చేసాను. వెంటనే యముడికి ఒక పిటీషన్ పడేశాను ఇట్లా.

1) పేపర్లో వచ్చిన వార్త ప్రకారం, బస్సు ప్రమాదంలో మరణించిన వారు ముగ్గురే. ఆ ముగ్గురిలో నా పేరు లేదు.

2) పేపర్లో వచ్చిన ప్రకటన ప్రకారం నేను స్వర్గస్తుడనలభ్యాను. నరకస్తుడను కాను.

“ఈ పై రెండు కారణాలవల్ల నేను యమలోకానికి తీసుకురాబడటం, నిర్బంధించబడటం అనుచితం. కాబట్టి ఎటువంటి కాల యాపన లేకుండా, వెంటనే నన్ను స్వర్గానికి పంపవలసిందిగా దబాయిస్తున్నాను.”

యముడూ, చిత్రగుప్తుడూ నా పిటీషన్ చూసి నానా గొడవ పడ్డారట. ఇంతకాలం నోరూముకు వున్నవాళ్ళే తప్ప, ఇట్లా కాగితం పెట్టి గొడవ చేసేవాళ్ళు ఎవరూ లేరట.

“వీడ్చి ఇక్కడుంచితే అందరూ దబాయించ

చటం నేర్చుకుంటారు. ఎందుకొచ్చిన వీడ, వీడ్చి ఇక్కడ్నించి వంపించేయి” అని యముడు చిత్ర గుప్తుడ్ని అజ్ఞాపించాడు! అంతే, వెళ్లి స్వర్గంలో పడ్డాను.

ఇక అక్కడ ఎంత బ్రహ్మాండంగా వుందనుకున్నావు? అడిగేవాడు చెప్పేవాడు అంతకన్నా లేడు. ఇష్టారాజ్యం. వీధి కావలిస్తే అది దొరుకుతుంది. తినటానికి, తాగటానికి, పడుకోటానికి, సమస్తం... పట్టువరువు కావాలనుకో, పట్టువరువే. అక్కడ వంపుల్లో వచ్చేది ఏవీటో తెలుసా, అమృతం! ఎంత కావలస్తే అంత తాగొచ్చు పంపులు ఇరవైనాలుగుంటలూ వస్తూనే వుంటాయి— ఇక్కళ్లా కాదు. అందునే అక్కడికి వెళ్ళిన వాళ్ళు మళ్ళా తిరిగిరాదు.

“నాకో విషయం తెలిసింది!” అంది మీనాక్షి చప్పట్లు చరుస్తూ.

“ఏమిట?” అశ్చర్యంగా అడిగాడు రాజారావు.

“అందుకే చచ్చిన వాళ్ళు భూమ్మీదకు రారు. నరకానికి వెళ్లారనుకోండి, వాళ్లకు రావటానికి తీరికే వుండదు. పైగా రానివ్వరు కూడా. ఇక స్వర్గానికెళ్లారనుకోండి, ఇక అక్కడి కెరితే తిరిగి రాబుద్ది వేస్తుందా?”

“అయితే మరి నువ్వు ఎందుకు వచ్చావురా?” రాజారావు అడిగాడు.

“అక్కడ పరమ బోరుకొట్టింది. వాదించుకోవటానికి తన్నుకోవటానికి ఎవరూ లేరు. అవి లేకపోతే సరదా ఏం వుంటుంది, చెప్ప? అయినా ఒక్కసారి ఇక్కడి కొచ్చి పొదామనిపించి వచ్చాను. సరేగానీ, అన్నీ నా సంగతులే చెప్పాను— ఇక నీ సంగతులు చెప్ప!” అన్నాడు చుట్టూ పరీక్షగా చూస్తూ.

“మా కే మో య్, హాయిగా వున్నాం” అన్నాడు రాజారావు.

“అవును, ఇప్పుడు కిలో బియ్యం రేటు ఎంత? అయిదా, ఆర?” అడిగాడు క్షేమారావు.

“నువ్వు ఏ లోకంలో వుండి మాట్లాడుతున్నావు? కిలో బియ్యం ఇరవై అయిదు పైసలు మాత్రమే” అన్నాడు రాజారావు.

“అదేవీ!! అట్లా ధర పడిపోయిందేమిటి!!” చాలా బాగా అశ్చర్యపోయాడు క్షేమారావు.

“అంతే, పంటలే పంటలు మరి. ఎరువులు లేకుండానే పండుతున్నాయి” అన్నాడు రాజారావు.

“ప్రజల్లో బాగా చైతన్యం వచ్చింది. రాజకీయాలు పూర్తిగా మారిపోయాయి. అంతలా పవిత్రత! ఇక కరువు కాటకాలు ఎలా పస్తాయి? అన్యాయం, అక్రమం, అందోళన, ద్రోహం, కుట్ర ఇట్లా కొన్ని మాటలు నిఘంటువుల్లోంచి తీసేసారు— ఓ ఆర్డినెన్సు పెట్టి...” రొమ్మతూ చెప్పాడు రాజారావు.

“అట్లాగా!” క్షేమారావు ఇండాకట కంటే మరింత ఎక్కువగా ఆశ్చర్యపోయాడు.

“అంతేనా, ప్రతి ఇంటికి, ఓ కారు, ఫోనూ, టీవీ, ఫ్రెజ్జా. ఇవన్నీ పక్క గదిలో వున్నాయిలే! ఇట్లా... ప్రజల కోసం ఎన్నో పథకాలు, మరెన్నో పదు పా యాలు...” రాజారావు సాగిస్తూ చెప్పాడు.

“పదవీ విరమణ వయసు పెంచారా, ఇంకా తగ్గించారా?” క్షేమారావు కుతూహలంగా అడిగాడు.

“ఆరోగ్య పథకాలు ఎక్కువవటం వల్ల అందరి శక్తి, ఆయుష్షు పెరిగింది. అందుచేత 55 నుంచి డెబ్బయికి పెంచారు. ఉద్యోగంలో వున్నప్పటికన్నా రిటైరయి తేనే ఎన్నో సదుపాయాలు, సుఖాలు-ఎక్కువమంది అందుకే అరవై ఏళ్లకే రిటయిర్మెంటుకు పిటిషన్లు పెట్టుకుంటున్నారు.

“ఆరోగ్య పథకాలు అంటున్నావు, అవేమిటి?” క్షేమారావు ఆసక్తిగా అడిగాడు.

“వీధికో ఆస్పత్రి కట్టారు. నీకు కాస్త తలనెప్పిగా వుందని తెలిస్తే చాలు. సెకన్లలో అంబులెన్సు వచ్చి ఇంటి ముందు ఆగుతుంది. నెలరోజులు ఆస్పత్రి స్పెషల్ వార్డులో పడేస్తారు. అన్నీ స్పెషల్ వార్డులే ననుకో. అన్నీ పరీక్షలు చేసి, బాగా తిండి పెట్టి తర్వాత పంపిస్తారు, ఇంటికి” రాజారావు అగాడు.

“అబ్బ! ఎంత మారిపోయింది రాజ్యం. వూరు బాగా పెద్దదయిందా, రోడ్లు బాగు పడ్డాయా, మురుగు వాసనా, దోమలూ లేవు కదా?” క్షేమారావు అడిగాడు.

“నువ్వు వూరంతా చూసుకుంటూ రాలేదా?” రాజారావు సందేహంగా అడిగాడు.

“అబ్బే! దిగటం, దిగటం, స్వర్గం నుంచి మీ గుమ్మం దగ్గరే దిగానంతే” అన్నాడు క్షేమారావు.

“అట్లాచెప్పి. వూరు పూర్తిగా మారి పోయింది. రోడ్లు నున్నగా, అద్దాల్లా వున్నాయి. చాలామంది రోడ్డు మీదే తల వంచుకుని ప్రతిబింబం చూసుకుంటూ, మొహాలు తుడుచు కుంటుంటారు. పొడర్లు రాసుకుంటుంటారు. తలలు దువ్వుకుంటుంటారు... ప్రతిఒక్కరికి మంచి ఇళ్లు కట్టి ఇచ్చారు - ఇక మురికివాడలు అంటూ లేవు” అన్నాడు రాజారావు.

కొద్దికొద్దిగా తెల్లవారుతోంది.

క్షేమారావు సందేహమొచ్చి, ఎదురుగా వున్న కిటికీలోంచి బయటకు చూసాడు. మళ్ళీ వెనక్కి తిరిగి “బయట కొన్ని పాకలు, మురిక్కాలవలు కనపడుతున్నాయి కదా?” అడిగాడు.

“ఓ అదా! పూర్వం ఇట్లా వుండేది అని తెలియజేయటం కోసం, కొన్ని ప్రాంతాల్ని అట్లాగే వదిలేసారు. అవి పూతన వస్తువుల

క్రింద లెక్క. వాటిని అట్లాగే సరక్షిస్తున్నారు” అన్నాడు రాజారావు.

క్షేమారావు సందేహం తీరింది. “ఇక ఏమేమి మార్పులొచ్చాయి? అన్నట్లు కాలేజీలో నీట్లు దొరుకుతున్నాయా?” అడిగాడు క్షేమారావు.

“నీట్లు దొరకటమేమిటి? ఓ వీధిలో పది మంది విద్యార్థులుంటే చాలు, ఆ వీధిలో వాళ్లకి కావలసిన కాలేజీనో, స్కూల్ గంటలో పెడతారు.”

“మరి పన్నుల విధానం?”

“ఎవరికీ బాధలేని అతి స్వల్పమైన పన్నులు. ప్రతి ఏటా ఎవరు ఎక్కువ పన్నులు కడితే, వాళ్లకి పెద్ద పెద్ద బిరుదులు ఇస్తారు కూడా.

మీనాక్షి అప్పటికే నాలుగుసార్లు ఆవలిం చింది.

“ఈ పన్నుల్లో ప్రభుత్వానికి రాబడి సరిపోతుందా మరి?” సందేహంగా అడిగాడు క్షేమారావు.

“ఎందుకు సరిపోదు? ప్రతి జిల్లాలోనూ త్రవ్వకాలు మొదలెట్టారు. ఒకచోట బంగారపు గని పడితే, ఒకచోట పెట్రోలు, మరోచోట రాగి - ఇక రాబడికేం తక్కువ?” రాజారావు ఉత్సాహంగా అన్నాడు

మీనాక్షి నిద్రలోకి జారుకుంది.

“అయితే దొంగతనాలు, దారిదోపిడిలు - ఇవన్నీ మామూలుగా జరుగుతున్నాయా?” క్షేమారావు అడిగాడు.

రాజారావు నవ్వి “దొంగతనాలా! అందరికీ అన్నీ సదుపాయాలు వుంటే, ఇక దొంగతనాలెట్లా జరుగుతాయి? పైగా కొత్తగా కడుతున్న ఇళ్లకు ఎవరూ తలుపులు పెట్టించటం లేదు కూడా?”

“అదేం, తలుపులు ధరలు మరి అంత బాగా పెరిగాయో?” క్షేమారావు అడిగాడు.

“అది కాదోయ్! దొంగతనాలు జరుగు తాయనేగా తలుపులు వేసుకునేది. అవి లేనప్పుడు తలుపులెందుకు? అందుకే వాటిని తీసేస్తున్నారు” అన్నాడు రాజారావు.

“అబ్బ! మాకన్న మీరే ఇక్కడ సుఖంగా వున్నట్టున్నారు. అసలు ఇక్కడే వుండిపోదామని పిస్తుంది!”

“ఎందుకులేరా, అన్నీవున్నా. ఇక్కడ లేనిది ఒకటుంది!” రాజారావు విచారంగా అన్నాడు.

“ఏవిట్రోయ్ అది?” క్షేమారావు సంతోషంగా అడిగాడు.

“అమృతం! దాన్ని తయారు చేయటానికి ఎన్నో పరిశోధనలు చేస్తున్నారు. ఇంకా ఎంత

కాలం పడుతుందో తెలిదు. కాబట్టి మేం ఎప్పటికైనా అక్కడికి రావలసిన వాళ్లమే! ఇక్కడ ఇప్పుడు ఎవరూ పాపాలు చెయ్యనవసరం లేదు గాబట్టి, మేం అంతా స్వర్గానికే తిన్నగా వచ్చేస్తాం. తర్వాత స్వర్గంలో చోటు సరిపోతుందో లేదోకూడా!” అగాడు రాజారావు.

క్షేమారావు దిగున లేచాడు. “ఇక నేను వెళతాను. ఇంకా బాగా తెల్లరితే, స్వర్గానికి దారి కనిపించదు. ఈపాటికి ఇక్కడ్నించి చాలా మంది స్వర్గానికి వెళ్ళి వుంటారు. నా చోటు ఏమయిపోతుందో ఏమో - కంగారుగా వుంది. మీరు కూడా తొరగా వచ్చేయండి. ఈ లోపు మీ కోసం చోటుచూసి వుంచుతాను, తర్వాత మీరు ఇబ్బందిపడకుండా. వుంటూ, టా... టా...” అంటూ వెళ్లిపోయాడు క్షేమారావు.

రాజారావు కళ్ళు నలుముకున్నాడు పక్కకి చూసాడు. మీనాక్షి గాఢ నిద్రలో వుంది.

మీనాక్షి ఆవలిస్తూ బద్దంగా లేచింది.

“ఏరీ మీ స్నేహితుడు. వెళ్లిపోయారా?” అడిగింది.

“ఆ!” అన్నాడు రాజారావు.

“అబ్బ! ఏం నిద్ర పట్టిందండీ. ఈ మధ్య కాలంలో ఇంత మంచి నిద్ర రాలేదంటే నమ్మండి. ఇదంతా మీ మాటల మామత్వం. మీ స్నేహితుడి స్వర్గలోకపు మాటలు కన్నా, మీ మాటలకు మత్తు వచ్చేసింది. అయినా పాపం, ఆయనకు అన్నీ అబద్ధాలే చెప్పారేటండీ. కొన్ని అయినా నిజం చెప్పాల్సింది” అంది నొచ్చు కుంటూ.

“సరేలే, వాడు చెప్పిన మాటల్లో మాత్రం నిజం ఏదీందనుకున్నావా? పాడి బొంద. వాడు తిన్నగా నరకం నుంచే ఇక్కడికి పారిపోయి వచ్చాడు. ఇక్కడ వున్నప్పుడు వాడు జైల్లోంచి ఓపిరి పారిపోయి. మళ్ళీ వెళ్లి జైల్లోనే కూర్చున్నాడు- బయటకన్నా, జైలే బాగుందని” అన్నాడు రాజారావు.

‘అలాగా!’ మీనాక్షి మత్తులోంచి తేరుకుంది.

జీవితాన్ని గొప్పగా వూహించుకుంటూ, కలలు కంటూ కబుర్లు చెప్పకోవటం చిన్నప్పట్నీంచి మా ఇద్దరికీ అలవాటే. తెల్లారిపోయింది గానీ, నేను మొహం కడుకున్నా బజారు వెళతాను.

సంచీ ఎక్కడందో వెతికి ఇవ్వు. రాత్రి బయట కిటికీ దగ్గర వందరూపాయల నోటు పెట్టి మర్చిపోయాను. అది తీసుకురా, దానితో పదికేలో బియ్యం పట్టుకొస్తాను” అంటూ రాజారావు కదిలాడు.

* * *

ఇది రాజారావు కలని వేరే రాయాలా? అయితే క్షేమారావు అనే పేరు గల స్నేహితుడు లేకపోవటంవేత అతను దిగులు పడదల్చుకోలేదు.

